МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної роботи
_____ Михальченко Н.В
28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ступінь «бакалавр»
Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Спеціалізація: 014.021 Англійська мова і література
ОП: Англійська та друга іноземна мова (німецька)

2024-2025 навчальний рік

Розробник: Чередниченко Вікторія Павлівна, ст. викладач кафедри германської філології, кандидат філологічних наук

___ ___(Вікторія ЧЕРЕДНИЧЕНКО)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол №17 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри германської філології ___(Тетяна МИРОНЕНКО)

Анотація

Навчальна дисципліна «Практичний курс другої іноземної мови» викладається згідно робочої навчальної програми, укладеної відповідно до кредитно-трансферної системи. Програма «Практичний курс другої іноземної мови» призначена для студентів ІІ курсу, які навчаються за спеціальністю «014.02 Середня освіта. Мова і література». У межах цього курсу студенти формують загальнокультурну, комунікативну, лінгвістичну та перекладацьку компетентність, а саме розвивають здатність здійснювати спілкування іноземною мовою, забезпечувати адекватне розуміння при обміні інформацією.

Ключові слова: методика, лінгвістична дисципліна, технологія навчання, аудиторні заняття, позааудиторна робота, змішане навчання, дистанційне навчання, науково-дослідницька робота.

Abstract

The academic discipline "Practical second language course" is taught according to the working curriculum concluded in accordance with the credit transfer system. The program "Practical second language course" is intended for third – year students studying in the specialty "014.02 Secondary Education. Language and literature". Within the framework of this course, students form general cultural, communicative, linguistic and translation competence, namely, they develop the ability to communicate in a foreign language, provide adequate understanding when exchanging information.

Keywords: methodology, linguistic discipline, teaching technology, classroom classes, extracurricular activities, blended learning, distance learning, research work.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
01 Освіта / Педагогіка</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Індивідуальне науково-дослідне завдання

Загальна кількість годин – 90 год</td><td rowspan="5">Спеціальність:
014.02 Середня освіта. Мова і література</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td></td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td></td><td>6-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 1
самостійної роботи студента – 2</td><td rowspan="7">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
бакалавр</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td></td><td>30 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td></td><td>60 год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td></td><td>залік</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год: 30 год – аудиторні заняття, 60 год – самостійна робота (30% ~ 70%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Провідною **метою** практичного курсу німецької мови є оволодіння лексикою до запропонованих тем, вивчення тем з граматики, ознайомлення з різними стилями мови, вміння вирізняти стилі, письмово та усно висловлюватись, застосовуючи різні стилі мовлення, набуття країнознавчих знань. А також навчити вільно і правильно (тобто на основі володіння достатньо об'ємним словниковим запасом з дотриманням фонетичних, граматичних і стилістичних норм) говорити і писати німецькою мовою, читати і розуміти німецьке мовлення на слух, перекладати з німецької мови на рідну, а також читати, реферувати і анотувати будь-які види текстів (крім вузькоспеціальних). Пріоритетним при цьому виступає усне мовлення (говоріння й аудіювання) як головна мета навчання.

Завдання курсу полягає у розвитку мовних знань, навичок та вмінь студента, спрямованих на всебічний розвиток його професійних та комунікативних компетенцій, та росту його як культурно свідомої особистості.

Програмні результати навчання:

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземною мовами усно й письмово, використовуючи концептуальні наукові та практичні знання, когнітивні вміння та навички.
- Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані.
- Організовувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності вчителя іноземних мов.
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Аналізувати структурні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими *компетентностями*:

І. Загальнопредметні:

- Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень.
- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання і аналізу інформації дотримуючись норм академічної доброчесності.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у різних сферах життя.
- Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ІІ. Фахові:

- Здатність ефективно використовувати основну та другу іноземну мови в усній та письмовій формах, у різних функціональних стилях (офіційному, неофіційному, нейтральному) з метою здійснення комунікативної діяльності у навчальній і професійній сферах.

- Здатність критично оцінювати свої знання, організовувати та керувати власним професійним розвитком і своїх колег у сфері вивчення та навчання іноземних мов.
- Володіти конвенціями мовного спілкування в іншомовному соціумі, правилами й традиціями міжкультурного спілкування з носіями досліджуваної мови.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1

Тема 1. Артикль. Особові займенники.

Тема 2. Порядок слів в реченні.

Тема 3. Питальні речення.

Тема 4. Складений іменний присудок.

Тема 5. Вживання особових займенників замість іменників.

Кредит 2.

Тема 6. Теперішній час дієслів.

Тема 7. Дієслова з відокремлюваними префіксами.

Тема 8. Заперечення.

Тема 9. Числівники.

Тема 10. Визначення часу.

Кредит 3.

Тема 11. Знайомство. Відмінювання особових і зворотних займенників.

Тема 12. Модальні дієслова.

Тема 13. Сім'я. Відмінювання присвійних займенників.

Тема 14. Ступені порівняння прикметників.

Тема 15. В аудиторії. Наказовий спосіб.

3. Структура навчальної дисципліни

VI семестр

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
1	2	3	4	5	6	7

Кредит 1						
Тема 1. Артикль. Особові займенники.	6	-	2	-	-	4
Тема 2. Порядок слів в реченні.	6		2			4
Тема 3. Питальні речення.	6		2			4
Тема 4. Складений іменний присудок.	6		2			4
Тема 5. Вживання особових займенників замість іменників.	6		2			4
Усього годин:	**30**		**10**			**20**
Кредит 2						
Тема 6. Теперішній час дієслів.	6	-	2	-	-	4
Тема 7. Дієслова з відокремлюваними префіксами.	6		2			4
Тема 8. Заперечення.	6		2			4
Тема 9. Числівники.	6		2			4
Тема 10. Визначення часу.	6		2			4
Усього годин:	**30**		**10**			**20**
Кредити 3-4						
Тема 11. Знайомство. Відмінювання особових і зворотних займенників.	6	-	2	-	-	4
Тема 12. Модальні дієслова.	6		2			4
Тема 13. Сім'я. Відмінювання присвійних займенників.	6		2			4
Тема 14. Ступені порівняння прикметників.	6		2			4
Тема 15. В аудиторії. Наказовий спосіб.	6		2			4
Усього годин:	**90**		**30**			**60**

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
VI семестр		
	Кредит 1	
1	Тема 1. Артикль. Особові займенники.	П – 2

2	Тема 2. Порядок слів в реченні.	П – 2
3	Тема 3. Питальні речення.	П – 2
4	Тема 4. Складений іменний присудок.	П – 2
5	Тема 5. Вживання особових займенників замість іменників.	П – 2
	Разом	**10**
	Кредит 2	
6	Тема 6. Теперішній час дієслів.	П – 2
7	Тема 7. Дієслова з відокремлюваними префіксами.	П – 2
8	Тема 8. Заперечення.	П – 2
9	Тема 9. Числівники.	П – 2
10	Тема 10. Визначення часу.	П – 2
	Разом	**10**
	Кредит 3	
11	Тема 11. Знайомство. Відмінювання особових і зворотних займенників.	П – 2
12	Тема 12. Модальні дієслова.	П – 2
13	Тема 13. Сім'я. Відмінювання присвійних займенників.	П – 2
14	Тема 14. Ступені порівняння прикметників.	П – 2
15	Тема 15. В аудиторії. Наказовий спосіб.	П – 2
	Разом	**10**
	Всього за семестр	**30**

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	VI семестр	
	Кредит 1	
1	Лексико-граматичні вправи.	С/р – 4
2	Розвиток діалогічного мовлення. Складання діалогів за темою.	С/р – 4
3	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	С/р – 4
4	Лексико-граматичні вправи.	С/р – 4
5	Тестування з теми.	С/р – 4
	Разом	**20**
	Кредит 2	
6	Лексико-граматичні вправи.	С/р – 4
7	Розвиток діалогічного мовлення.	С/р – 4
8	Лексико-граматичні вправи.	С/р – 4
9	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	С/р – 4
10	Виконання контрольних вправ.	С/р – 4
	Разом	**20**
	Кредит 3	
11	Лексико-граматичні вправи.	С/р – 4

12	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	С/р – 4
13	Лексико-граматичні вправи.	С/р – 4
14	Розвиток діалогічного мовлення. Складання діалогів за темою.	С/р – 4
15	Виконання контрольних вправ.	С/р – 4
	Разом	**20**
	Всього за семестр	**60**

6. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання включає в себе підготовку доповіді з висвітленням проблем, що входять до наукового кола дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови».

Основне завдання цього виду діяльності – поглиблене вивчення змісту окремих питань і тем навчального курсу, набуття практичних вмінь та навичок самостійного аналізу окремих аспектів дисципліни, оволодіння основними методами наукового дослідження.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- правильність оформлення доповіді та її складових (плану, вступу, основної частини, висновків, бібліографічного списку);
- самостійний та творчий характер написання роботи;
- логічна послідовність викладення матеріалу;
- постановка проблеми, мети дослідження, виділення предмету та завдань дослідження, актуальності та практичної значимості дослідження;
- критичний огляд наукових джерел з обраної теми;
- ерудиція, вміння самостійно аналізувати систематизувати та узагальнювати наукову інформацію;
- вміння аргументовано доводити свою точку зору, обґрунтувати висновки;
- захист наукової роботи, відповіді на поставлені питанні, вміння вести полеміку;
- використання наочності.

7. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	**A**	5 (відмінно)	5 / відмінно / зараховано
80-89	**B**	4 (добре)	4 / добре / зараховано
65-79	**C**		
55-64	**D**	3 (задовільно)	3 / задовільно / зараховано
50-54	**E**		
35-49	**FX**	2 (незадовільно)	не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, якщо усна відповідь студента має глибокі міцні і системні знання з теоретичної дисципліни. Студент може чітко сформулювати основні напрямки курсу, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, його мету та завдання, володіє знаннями щодо всіх запланованих до конспектування та вивчення першоджерел. Вміє застосовувати здобуті навички у роботі: всі практичні завдання до семінарів виконані вчасно і на високому рівні.

Студенту виставляється дуже добре, якщо усна відповідь студента демонструє повне знання програмного матеріалу з курсу. Студент володіє

знаннями щодо всіх запланованих до конспектування та вивчення першоджерел, але недостатньо володіє аналітичним мисленням щодо засвоєних дефініцій. Має практичні навички аналізу, всі завдання до семінарів виконані повністю і вчасно, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми та заданих прикладів, недостатньо поєднує надану інформацію з іншими знаннями та навичками.

Студенту виставляється добре, якщо усна відповідь студента демонструє добре знання програмного матеріалу з курсу. Студент володіє знаннями щодо більшості запланованих до конспектування та вивчення першоджерел, але недостатньо володіє аналітичним мисленням щодо засвоєних дефініцій. Має практичні навички аналізу, більшість завдань до семінарів виконані повністю і вчасно, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми та заданих прикладів, недостатньо поєднує надану інформацію з іншими знаннями та навичками.

Студенту виставляється достатньо, якщо усна відповідь студента не демонструє основні знання теми з курсу, студент має поверхові уявлення про основні методи, техніки роботи з дисципліни, його знання мають приблизний характер, навести практичні приклади не може. Знання першоджерел відсутні. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні та обмеженому життєвому досвіді. Має недоліки в застосуванні практичних вмінь, завдання до семінарів виконані неповністю і невчасно.

Студенту виставляється мінімальний задовільно, якщо усна відповідь студента демонструє фрагментарні знання з курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти повторно програмний матеріал. Не демонструє знання першоджерел. Відсутнє розуміння понятійного апарату, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні завдання до семінарів не виконані.

Оцінка *за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи* виставляється з урахуванням таких параметрів:

- бути виконаною особисто студентом;

- бути закінченою розробкою, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів;

- демонструвати достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються;

- мати навчальну, наукову, й/або практичну спрямованість і значимість;

- містити певні елементи новизни.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 кредитів.

VII семестр

Поточне тестування та самостійна робота																		Накопичувальні бали/сума
Кредит 1					Кредит 2						Кредит 3							
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10		Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15			300/3 = 100 б.
20	20	20	20	20	12	12	12	12	12		12	12	12	12	12		220	
										КР 40						КР 40	80	

8. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи , презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

9. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення − вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація −

метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

10. Рекомендована література

Базова

Кудіна О. Ф. Німецька мова для початківців : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / О. Кудіна, Т. Феклістова. – 3-тє вид. – Вінниця: Нова Книга, 2016.

Допоміжна

1. Бринзюк І. Е. Німецька мова. – Х.: Ранок, 2018.

2. Буган Ю. В., Вівчарик М. П. Розмовляй німецькою мовою. – Т., 2006.

3. Гінка Б. І., Мелех З. Д. Німецька мова. – Т.: Навчальна книга-Богдан, 2003.

4. Євгененко Д. А., Білоус О. М. Практична граматика німецької мови. – В.: Нова книга, 2004.

5. Корольова М. Р., Лисенко Е. І. Німецька мова. – К.: Вища школа, 2012.

6. Нікул Л. Ф., Мирза В. І. Іноземна мова. Заочна форма навчання. – І.: Навч.-метод. Центр, 2019.

7. Постнікова О. М. Німецька мова: Розмовні теми. – К.: А.С.К., 2000.

8. Смеречанський Р. І. Довідник з граматики німецької мови. – К.: Рад. школа, 2019.

9. Шульц Х., Зундермайер В. Німецька граматика з вправами. – М.: «Лист 2», 2012.

10. Dreyer H., Schmitt R. Вдосконалюємо знання німецької мови. – К.: Методика, 2015.

11. Dreyer H., Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Hueber Verlag, 2009.

12. Graf M. Schnellkurs Deutschland. – Köln, 2007.

13. Schäpers R., Luscher R., Glück M. Grundkurs Deutsch. – К.: Методика, 2018.

Siebenhaar B., Liedtke F. System der deutschen Sprache. Phonetik und Phonologie. – Leipzig, 2009.

14. Staffeldt S. Einführung in die Phonetik, Phonologie und Graphematik des Deutschen. Ein Leitfaden für den akademischen Unterricht. – Tübingen, 2010.

11. Інформаційні ресурси

1. https://www.youtube.com/channel/UCEATtEe3t8x9flI13k_zVQQ
2. https://www.youtube.com/channel/UCXrX4MvmmLozpzJi9uBs04A
3. https://www.dw.com/uk/вивчати-німецьку/s-9954
4. https://www.goethe.de/pro/relaunch/prf/de/Goethe-5.Zertifikat_B1_Wortliste.pdf?fbclid=IwAR3LJa_J8ryQVkVXQLq0YyHRHM0Rttf20bg1fpYhIZiJYPmNE1apBkCA5uY
6. https://mein-deutschbuch.de/startseite.html
7. https://ru.duolingo.com/
8. https://www.tvnow.de/rtl
9. https://lyricstraining.com/app?nr=1&~channel=web&~feature=redirect&~campaign=none&ref=https%3A%2F%2Flyricstraining.com%2F
10. https://www.zeit.de/zustimmung?url=https%3A%2F%2Fwww.zeit.de%2Findex
11. https://www.goethe.de/prj/dfd/de/home.cfm
12. https://www1.wdr.de/radio/1live/index.html